

## Föreskrifter om ändring i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2016:78) om utbildning av viss personal för flygtrafikledningstjänst;

TSFS 20[År]:[Nr]

Utkom från trycket  
den [Välj ett datum]

beslutade den [Välj ett datum].

**LUFTFART**

Serie ANS

Transportstyrelsen föreskriver med stöd av 6 kap. 20 § luftfartsförordningen (2010:770) i fråga om styrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2016:78) om utbildning av viss personal för flygtrafikledningstjänst

dels att nuvarande bilaga ska betecknas bilaga 1,

dels att 1–7 b och 9–12 §§ rubriken närmast före 3 § och den nya bilaga 1 ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 11 a §, och två nya bilagor, bilaga 2 och 3, av följande lydelse,

samt beslutar följande allmänna råd.

**1 §** Dessa föreskrifter ska tillämpas av utbildningsorganisationer som utbildar personal för flygtrafikledningstjänst, för vilka det enligt svenska föreskrifter krävs behörighetsbevis för AFIS-personal eller FIS-personal. De ska även tillämpas av flygtrafikledningenheter som utbildar sådan personal, och av bedömare.

**2 §** I dessa föreskrifter avses med

*AFIS* (Aerodrome Flight Information Service) flyginformationstjänst för flygplatstrafik, som tillhandahålls av en utnämnd leverantör av flygtrafikledningstjänster,

*bedömare* person med behörighet att bedöma *AFIS*- eller *FIS*-elevens samt *AFIS*- eller *FIS*-personalens praktiska färdigheter,

*behörighetsbevis* av luftfartsmyndighet utfärdat godkännande att utöva viss tjänst,

*FIS* (Flight Information Service, flyginformationstjänst) tjänst med uppgift att ge upplysningar av betydelse för luftfartens säkerhet och effektivitet

|                                  |                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>förlängning</i>               | det administrativa beslut som fattas inom giltighetsperioden för en behörighet eller ett intyg och som gör det möjligt för innehavaren att fortsätta att utöva <i>behörighetsbevisets</i> befogenheter, |
| <i>förnyelse</i>                 | det administrativa beslut som fattas efter det att en behörighet har löpt ut och som förnyar de befogenheter som erhålls genom <i>behörighetsbeviset</i> ,                                              |
| <i>flygtrafik-ledningsenhet</i>  | (Air Traffic Services unit) flygkontrollenhet, flyg-informationscentral, AFIS-enhet eller ATS-rapport-plats,                                                                                            |
| <i>flygtrafik-ledningstjänst</i> | (Air Traffic Services, ATS) sammanfattande benämning på flyginformations-, alarmerings-, flygråd-givnings- och flygkontrolltjänster,                                                                    |
| <i>inledande utbildning</i>      | utbildning för att få behörighet som <i>AFIS-</i> eller <i>FIS-</i> elev,                                                                                                                               |
| <i>lokal behörighet</i>          | behörighet som anges på <i>behörighetsbeviset</i> och som visar på vilken <i>flygtrafikledningsenhet</i> innehavaren är behörig att arbeta,                                                             |
| <i>operativ instruktör</i>       | (OJTI, on-the-job training instructor) instruktör med behörighet att tillhandahålla utbildning på arbets-platsen,                                                                                       |
| <i>utbildnings-organisation</i>  | organisation som har certifierats av Transportstyrelsen för att tillhandahålla en eller flera typer av utbildning.                                                                                      |

### Certifiering

**3 §** En utbildningsorganisation som tillhandahåller inledande utbildning ska vara certifierad av Transportstyrelsen.

**4 §** Certifikat utfärdas av Transportstyrelsen för en viss tid och kan återkallas eller begränsas om föreskrivna krav inte är uppfyllda.

Utbildningen får endast bedrivas i enlighet med certifikatet.

**5 §** För att Transportstyrelsen ska kunna utfärda certifikat ska ansökan visa att utbildningsorganisationen har

1. en effektiv ledningsstruktur och tillräckligt med personal med tillfredsställande kvalifikationer och erfarenhet för att tillhandahålla utbildning,
2. tillgång till lämpliga lokaler och lämplig utrustning som behövs för den typ av utbildning som erbjuds,
3. ett kvalitetsstyrningssystem som gör det möjligt att övervaka att system och förfaranden är tillförlitliga och uppfyller tillämpliga krav, och

4. tillräcklig finansiering för att genomföra utbildningen i överensstämmelse med tillämpliga krav och för verksamheten tillräcklig försäkringstäckning.

I ansökan ska utbildningsorganisationen också beskriva hur man kommer att gå till väga för att i detalj fastställa utbildningskursernas innehåll, organisation och längd. Beskrivningen ska också omfatta det sätt på vilket examinationer och bedömningar kommer att organiseras. I fråga om bedömningar i samband med inledande utbildning, inklusive simuleringsövningar, ska organisationens kvalifikationskrav för instruktörer beskrivas detaljerat.

**6 §** Om utbildningsorganisationen avser att göra betydande förändringar i verksamheten, ska organisationen ansöka om ny certifiering hos Transportstyrelsen.

**Allmänna råd**

*En betydande förändring kan till exempel vara*

- 1. byte av organisationens namn, juridisk person eller verksamhetsansvarig chef eller andra befattningshavare,*
- 2. tillhandahållande av andra utbildningstyper,*
- 3. byte av huvudsaklig verksamhetsort eller utbildning på nya platser, eller*
- 4. förändringar som rör lokaler eller utrustning, t.ex. simulatorer.*

**6 a §** Endast utbildningsorganisationer som ger inledande AFIS- eller FIS-utbildning får tillhandahålla godkänd

1. utbildning för operativ instruktör,
2. repetitionsutbildning för operativ instruktör, eller
3. utbildning för bedömare.

**7 §** En utbildningsorganisations eller flygtrafikledningsenhet utbildningsplaner och måldokument för följande utbildningar ska vara godkända av Transportstyrelsen:

1. Utbildning till AFIS- eller FIS-elever.
2. Utbildning till AFIS- eller FIS-personal, operativ instruktör och bedömare.
3. Repetitionsutbildning för operativa instruktörer.

**7 a §** Av bilagorna till dessa föreskrifter framgår vad som ska ingå i utbildningsplaner för

1. inledande utbildning,
2. lokal behörighetsutbildning för AFIS- och FIS-personal,
3. bedömare, och
4. operativ instruktör.

**7 b §** Utbildningsplaner för operativ instruktör eller bedömare ska anses uppfylla kraven i dessa föreskrifter om de har godkänts i enlighet med kommissionens förordning (EU) 2015/340 av den 20 februari 2015 om

tekniska krav och administrativa förfaranden avseende flygledarcertifikat samt andra certifikat och intyg enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008, ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 923/2012 och upphävande av kommissionens förordning (EU) nr 805/2011.

**9 §** Material som har tjänat som underlag för bedömning av elevernas kompetens ska finnas tillgängligt i minst 5 år för att på begäran kunna redovisas för Transportstyrelsen.

**10 §** En AFIS- eller FIS-elev som ska utöva flygtrafikledningstjänst får endast göra det under överinseende av en operativ instruktör. Dessutom krävs behörighetsbevis för den tjänst som AFIS- eller FIS-eleven ska utöva.

AFIS- eller FIS-personal som saknar giltig lokal behörighet och som ska utöva flygtrafikledningstjänst, får endast göra det om de har genomfört behörighetsutbildning för tjänsten ifråga under överinseende av en operativ instruktör.

**11 §** Bedömare med behörighet för AFIS får göra bedömningar inför utfärdande, förlängning och förnyelse av behörighetsbevis för AFIS- elev och AFIS-personal.

När bedömningar görs med avseende på utfärdande eller förnyelse av lokal behörighet för AFIS-personal, ska bedömaren även vara operativ instruktör, om inte en operativ instruktör med giltig lokal behörighet är närvarande.

**11 a §** Bedömare med behörighet för FIS får göra bedömningar inför utfärdande, förlängning och förnyelse av behörighetsbevis för FIS- elev och FIS-personal.

När bedömningar görs med avseende på utfärdande eller förnyelse av lokal behörighet för FIS-personal, ska bedömaren även vara operativ instruktör, om inte en operativ instruktör med giltig lokal behörighet är närvarande.

**12 §** Transportstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

---

Denna författning träder i kraft den X xxxx XXXX.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Bengt Nilsson  
(Sjö- och luftfart)

**Bilaga 1. Utbildningsinnehåll i behörighetsutbildning för AFIS****DEL A***Krav avseende inledande utbildning för AFIS-personal*

Utbildningsplaner för flyginformationstjänst för flygplats ska omfatta utbildning och träning i förhindrandet av intrång på bana och andra flygsäkerhetsrelaterade frågor samt träning i hantering av haverier på flygplats. Personal med AFIS-behörighet ska ha utbildning i flygsäkerhet, luftfartsskydd och krishantering.

Den inledande utbildningen ska minst omfatta följande ämnen: luftfartsrätt, flyginformationstjänst, inbegripet förfaranden för civil-militärt samarbete, meteorologi, flygtrafik, luftfartyg och flygprinciper, inbegripet förståelse mellan AFIS-personal och pilot, den mänskliga faktorn, utrustning och system, yrkesmiljö, säkerhet och säkerhetskultur, säkerhetslednings-system, ovanliga situationer och nödsituationer, degraderade system, språkfärdigheter, inbegripet fraser för radiotelefoni.

Ämnena ska läras ut på ett sådant sätt att sökandena förbereds för olika typer av flyginformationstjänster samtidigt som säkerhetsaspekterna betonas. Den inledande utbildningen ska bestå av teoretiska och praktiska kurser, inklusive simuleringsövningar, och utbildningens längd ska fastställas i de godkända planerna för inledande utbildning. De förvärvade kunskaperna ska garantera att eleven kan anses ha den kompetens som krävs för att hantera komplexa och belastande trafiksituationer, vilket underlättar övergången till lokal behörighetsutbildning. Elevens kompetens efter den inledande utbildningen ska examineras och bedömas genom lämpliga examina eller ett system med fortlöpande bedömning.

**DEL B***Krav avseende lokal behörighetsutbildning för AFIS*

Den lokala utbildningsplanen ska i detalj beskriva de förfaranden och den tidsplan som krävs för att kunna tillämpa förfaranden för det lokala området under överinseende av en instruktör för utbildning på arbetsplatsen. Den godkända planen ska inbegripa uppgifter om alla delar av kompetensbedömningssystemet, inklusive arbetsarrangemang, måldokument som beskriver den kompetensnivå som ska uppnås, bedömning av framstegen och examination, tillsammans med förfaranden för anmälningar till Transportstyrelsen.

Den lokala behörighetsutbildningens längd ska fastställas i den lokala utbildningsplanen. Eleven ska uppnå kraven i de godkända utbildningsplanerna och måldokumentet samt examineras och bedömas i slutskedet av den lokala behörighetsutbildningen eller genom ett system med fortlöpande bedömning, av godkända bedömare som ska vara neutrala och objektiva i sin bedömning.

Externremiss

## Bilaga 2. Utbildningsinnehåll i behörighetsutbildning för FIS

### DEL A

#### *Krav avseende inledande utbildning för FIS-personal*

Utbildningsplaner för flyginformationstjänst ”på sträcka” ska omfatta utbildning och träning i flygsäkerhetsrelaterade frågor samt träning i hantering av alarmeringstjänst. Personal med FIS-behörighet ska ha utbildning i flygsäkerhet, luftfartsskydd och krishantering.

Den inledande utbildningen ska minst omfatta följande ämnen: luftfartsrätt, flyginformationstjänst, inbegripet förfaranden för civil-militärt samarbete, meteorologi, lufrumsstruktur, flygtrafik, luftfartyg och flygprinciper, inbegripet förståelse mellan FIS-personal och pilot, den mänskliga faktorn, utrustning och system inbegripet utrustning för övervakningstjänst, yrkesmiljö, samarbete inom flygtrafiktjänsten, säkerhet och säkerhetskultur, säkerhetsledningssystem, ovanliga situationer och nödsituationer, degraderade system, språkkunskaper, inbegripet fraser för radiotelefoni.

Ämnena ska läras ut på ett sådant sätt att sökandena förbereds för olika typer av flyginformationstjänster samtidigt som säkerhetsaspekterna betonas. Den inledande utbildningen ska bestå av teoretiska och praktiska kurser, inklusive simuleringsövningar, och utbildningens längd ska fastställas i de godkända planerna för inledande utbildning. De förvärvade kunskaperna ska garantera att eleven kan anses ha den kompetens som krävs för att hantera komplexa och belastande trafiksituationer, vilket underlättar övergången till lokal behörighetsutbildning. Elevens kompetens efter den inledande utbildningen ska examineras och bedömas genom lämpliga examina eller ett system med fortlöpande bedömning.

### DEL B

#### *Krav avseende lokal behörighetsutbildning för FIS*

Den lokala utbildningsplanen ska i detalj beskriva de förfaranden och den tidsplan som krävs för att kunna tillämpa förfaranden för det lokala området under överinseende av en instruktör för utbildning på arbetsplatsen. Den godkända planen ska inbegripa uppgifter om alla delar av kompetensbedömningssystemet, inklusive arbetsarrangemang, måldokument som beskriver den kompetensnivå som ska uppnås, bedömning av framstegen och examination, tillsammans med förfaranden för anmälningar till Transportstyrelsen.

Den lokala behörighetsutbildningens längd ska fastställas i den lokala utbildningsplanen. Eleven ska uppnå kraven i de godkända utbildningsplanerna och måldokumentet samt examineras och bedömas i slutskedet av den lokala behörighetsutbildningen eller genom ett system med fortlöpande bedömning, av godkända bedömare som ska vara neutrala och objektiva i sin bedömning.

Externremiss

### **Bilaga 3. Utbildningsinnehåll i behörighetsutbildning för operativ instruktör och bedömare**

#### **DEL A**

*Krav avseende utbildning och repetitionsutbildning för operativ instruktör*

Utbildningsplanen ska innehålla praktisk utbildning i instruktörsrollen samt metoder för att bedöma kompetensen.

Utöver detta ska utbildningsplaner minst innehålla

- a) regelverk och deras påverkan på utbildning inom flygtrafikledningstjänsten,
- b) mänskliga faktorerers påverkan på utbildning inom flygtrafikledningstjänsten,
- c) bedömning av bakgrund och erfarenheter hos personer som ska genomgå praktisk utbildning,
- d) bedömning av aktuell förmåga hos personer som ska genomgå praktisk utbildning,
- e) förberedande genomgångar,
- f) planering och genomförande av praktisk utbildning,
- g) hur instruktioner och förklaringar ges,
- h) hur man som operativ instruktör övervakar den praktiska utbildningen,
- i) korrekt hantering av ingripanden samt felkorrigering,
- j) utvärdering av prestationsförmågan hos den person som genomgår praktisk utbildning,
- k) uppföljande genomgångar,
- l) upprättande av skriftliga rapporter över prestationsförmågan hos den person som genomgår praktisk utbildning,
- m) lämpliga åtgärder för att lösa eventuella problem kopplade till den praktiska utbildningen, och
- n) kunskap om teknisk utrustning och teknisk miljö.

#### **DEL B**

*Krav avseende utbildning för bedömare*

Utbildningsplanen ska innehålla utbildning i bedömarrollen samt metoder för att bedöma kompetensen.

Utöver detta ska utbildningsplaner minst innehålla

- a) regelverk och befogenheter,
- b) typer av bedömningar samt tillämpningar,
- c) utbildningsmål och kompetens hos personal inom flygtrafikledningstjänsten,
- d) förutsättningar för att skapa tillförlitliga resultat av bedömningar,
- e) rutin för bedömningar och administrativa förfaranden,
- f) hur muntlig återkoppling ges samt upprättande av bedömningsrapporter,
- g) information om uppförandekod som bedömare och om vikten av att vara neutral och objektiv i sin bedömning,
- h) hur bedömningar mot prestationsmål genomförs, och

i) utveckling av frågeteknik samt hur frågor kan användas under bedömningar.

Externremiss